

[Johs. Christiansen.]

man på disse konferencer ikke haft en forudpræget tilbøjelighed til at være imødekommende overfor ønsker eller krav, fremsat af andre og større Atlantpagnationer, hvis kendskab til Danmarks særlige forhold næppe kan siges at være fyldestgørende? Det er nærliggende at antage og menneskeligt forståeligt, om vore repræsentanter har kviet sig ved at skulle sige nej så tit, netop på disse konferencer, men det er et spørgsmål, om alle parter alligevel ikke havde stået sig bedre ved, om man i rette tid og på rette sted havde sat bremseklodsen noget oftere i, end tilfældet efter det foreliggende synes at have været.

Der er blevet spurgt, hvilke udgifter mindretallet egentlig har tænkt sig i forbindelse med de retningslinier, det har angivet for sin medvirken til en ny militærordning. Noget konkret tal herfor kan naturligvis ikke gives, da en nærmere udformning og en beregning herover af de grunde, jeg allerede har nævnt, ikke er foretaget. Jeg skal kun understrege, at ingen i denne sal og ingen i befolkningen overhovedet vil være i tvivl om, at en ordning som den, vi har antydnet, lader sig gennemføre for langt lavere beløb end dem, ministeren opererede med i sin tale. Og lad mig føje til, at skal det i kommende tid ikke gå for hårdt ud over de kulturelle og sociale bevillinger, og skal landets hårdt spændte økonomiske situation ikke forværres til det katastrofale, ja, da er stillingen uimodsigeligt den, at praktisk taget alle vil føle det som noget meget betydningsfuldt, om statens budget kunne nedskrives med nogle hundrede millioner kroner. Jeg tror, disse bemærkninger er tilstrækkeligt svar på det stillede spørgsmål.

Det er med tilfredshed, man hører forsikret fra flertallets side, at den kulturelle og sociale front ikke skal blive glemt for den militære. Jeg tvivler heller ikke om oprigtigheden i disse forsikringer, men det er set før, at tingenes udvikling har taget magten fra dem, som troede sig stærke nok til at beherske tingene. Ingen, der har øren at høre med, kan have undgået at bemærke sig visse røster af foruroligere karakter på disse områder. Det vil i alle tilfælde være en grim misforståelse, hvis de uproduktive øjemed efterhånden stilles så stærkt i forgrunden, at vort folk må vige fra den front, der hidtil

har været ikke blot vor stolthed, men vor styrke overfor de kræfter, der vil et andet, et dårligere, et mindre menneskeværdigt system end det folkestyre, Danmark bekender sig til.

Det ligger langt fra mig at ville opfordre til, at Danmark, som et æret medlem sagde det forleden, skulle snyde sig fra sine forpligtelser. Men jeg vil så alvorligt, det er mig muligt, opfordre til, at de forpligtelser, der er tale om her, afstemmes efter de forhold, evner og muligheder, som er særegne for det land, hvis velfærd ligger os alle på sinde.

Endvidere har jeg et par ganske korte bemærkninger om det såkaldte personelforslag. Det er med beklagelse, jeg ser, at bestræbelserne for at gennemføre enhedsbefalingsmandsordningen fuldtud, således som det oprindeligt var forsvarskommissionens tanke, ikke er lykkedes. Der må jo have været stærkere kræfter på færde i denne sag, end i alt fald jeg havde regnet med. Anstødsstenen i det foreliggende lovforslag er i mine øjne navnlig den fenrikordning, der indskydes som et led mellem de værnepligtige befalingsmænd og officersgrupperne. Den åbner mulighed for en ny kløftdannelse, som efter min mening kun vil komme til at virke uheldig, og som derfor burde være undgået. Herom har vi imidlertid i vor mindretalsbetænkning klart givet vor mening tilkende, og jeg skal her indskrænke mig til at henvise dertil. Dog må jeg tilføje, at når nu allerede en gruppe af officianter i protest mod dette forslag har besluttet at søge over i andet erhverv, er denne tilkendegivelse for mig en bekræftelse på, at der er gjort noget meget forkert ved ikke i højere grad end sket er at søge nyordningen gennemført på en sådan måde, at denne meget fortjente befalingsmandsklasse kunne have erklæret sig tilfreds. Jeg tror, vi ville handle klogt, hvis vi i den 12. time — og hermed mener jeg i rigsdagsudvalget — gjorde endnu et forsøg på at fjerne denne skønhedsplet, før lovforslaget bliver til lov.

Hvad angår spørgsmålet om militærmusikken og om feltpræster, skal jeg nøjes med i denne omgang at henvise til vor mindretalsbetænkning. Det samme gælder spørgsmålet om aldersgrænsen for de faste befalingsmænd, idet jeg håber på, at denne sag kan blive gjort til genstand for endnu en